

[Udenrigsministeren.]

i Angola for at bringe det ud af den isolering i forhold til de vestlige lande, som det beklageligvis har været henvist til. I Angola fik jeg bekræftet ønsket om bredere kontakter med de vestlige lande på bilateral basis, mens man indtil videre ikke havde taget stilling til spørgsmålet om deltagelse i flersidet økonomisk samarbejde som f. eks. Lomékonventionen – et spørgsmål, som EF-Kommissionen havde bedt mig om at tage op med de angolisiske myndigheder.

I forbindelse med de to besøg havde jeg også lejlighed til at drøfte erhvervsmæssige og økonomiske spørgsmål, idet der samtidig var danske erhvervsdelegationer i begge lande. Under mine drøftelser blev det helt klart, at der i begge lande var et stærkt udtalt ønske om stærkere økonomisk og bistandsmæssigt samarbejde med Danmark.

Denne redegørelse om vor Afrikapolitik er jo fremkaldt af de senere afstemninger i FN om apartheidresolutionerne. Jeg vil derfor gerne her komme med en vurdering af Danmarks FN-politik i almindelighed – Afrikaspørgsmålene udgør jo blot en del, om end en meget vigtig og meget aktuel del heraf.

I min udenrigspolitiske redegørelse i folketinget den 15. januar i år kom jeg ind på vort samarbejde med såvel EF-landene som de nordiske lande om FN-spørgsmål. Ved den lejlighed fremhævede jeg, at Danmarks stemmeafgivning i FN og vore udtalelser i FN som udgangspunkt altid har en selvstændig dansk vurdering, baseret på de synspunkter, dansk udenrigspolitik står for. Jeg sagde videre, at ud fra dette udgangspunkt må det være naturligt at søge størst mulig tilslutning, og at vi i mange år har arbejdet sammen om FN-spørgsmål i den nordiske kreds. Jeg understreger, at vi de senere år har fundet yderligere muligheder gennem samarbejdet med EF-landene.

Ligeledes i debatten i januar anførte jeg, at i bestræbelserne for at opnå størst mulig tilslutning til de vurderinger, vi lægger til grund, må der selvfølgelig ske en tilpasning af synspunkterne, og det siger sig selv, at det også betyder, at vi må være rede til at tilpasse vore synspunkter i et forsøg på at vinde tilslutning til det centrale i dem.

Det er med stor tilfredshed, vi fra dansk side har iagttaget, at de ni EF-lande gennem de senere år i stadigt voksende omfang i FN har

indtaget fælles holdninger, der er kommet til udtryk dels gennem fælles stemmeafgivelse, dels ved fælles udtalelser, herunder stemmeforklaringer. Vi har da også fra dansk side bidraget aktivt i det samarbejde, der har ført til denne udvikling. På den anden side må det også erkendes, at der på dette tidspunkt er grænser for, hvor langt de ni kan gå, al den stund de ikke i ét og alt har en fælles FN-politik.

Dette kom f. eks. til udtryk under afstemningerne i sidste uge i FNs generalforsamling om en række resolutioner vedrørende apartheidpolitik, bl. a. vedrørende forbud mod eksport af våben til Sydafrika. Ved afstemningen om disse resolutioner blev i en række tilfælde såvel det nordiske stemmemønster som EF-stemmemønsteret brudt på forskellig måde. Vedrørende afstemningen om våbenembargoen var vor stemmeafgivelse udtryk for Danmarks politik siden 1963, således som den senest kom til udtryk ved vor tilslutning til *communiquéet* fra det nordiske udenrigsministermøde i august.

Endelig vil jeg gerne fremhæve, som jeg også gjorde det i min redegørelse i januar, at de afstemninger, der tiltrækker sig denne særlige opmærksomhed, i virkeligheden kun er et fåtal blandt afstemningerne om de ca. 125 forskellige spørgsmål på generalforsamlingens dagsorden. Langt de fleste spørgsmål i FN afgøres i god fordragelighed. Det er kun forholdsvis få spørgsmål, der giver anledning til egentlige modsætningsforhold. Selv hvor der har været klare modsætninger, har i mange tilfælde en bred vestlig kreds stået samlet. Denne kreds har i almindelighed omfattet både de nordiske lande og EF-landene eller dog de fleste af dem.

Det er en kendt sag, at skiftende danske regeringer i deres FN-politik sammen med de andre vestlige lande stadig har virket for, at de tendenser, der fra tid til anden har været i retning af konfrontation, så vidt muligt bliver erstattet af et konstruktivt samarbejde mellem alle FNs medlemslande. Dette er og bliver Danmarks – og utvivlsomt de øvrige vestlige landes – politik i FN, også i Afrikaspørgsmål. I hvert fald på længere sigt vil vi hverken gavne Afrikas, vor egen eller Vestens sag ved at føre nogen anden politik. Udviklingen i det sydlige Afrika angår nemlig ikke kun den del af verden. Den rummer åbenbart farlige konsekvenser for den internationale situation i almindelighed.